

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:
**BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİNDE KISMEN
ÖDEME HAKKINDA YÖNETMELİK**

Resmi Gazete Sayısı : 32321
Resmi Gazete Tarihi : 26.09.2023

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, bireysel emeklilik sisteminde kısmen ödeme hakkının kullanımına ilişkin temel esaslar ile tarafların hak ve yükümlülüklerinin düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcıların kısmen ödeme hakkını kullanmak üzere yapacakları başvuruyu, başvurunun değerlendirilmesini, kısmen ödeme alınabilecek halleri, kısmen ödeme ile ödenecek Devlet katkısının hesaplanmasını ve ödenmesini, uygulanacak yaptırımları, emeklilik gözetim merkezi ve emeklilik şirketlerinin kısmen ödeme sürecindeki görev ve sorumluluklarını ve kısmen ödemeye ilgili diğer hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 6 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Kurumun ilişkili olduğu Bakanlığı,

b) Birikim: Devlet katkısı hesabındaki tutarlar hariç, katılımcının bireysel emeklilik hesabında bulunan toplam tutarı,

c) Devlet katkısı: 31/12/2022 tarihli ve 32060 beşinci mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte tanımlanan Devlet katkısını,

ç) Devlet katkısı hesabı: Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte tanımlanan Devlet katkısı hesabını,

d) Elektronik iletişim aracı: Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte tanımlanan elektronik iletişim aracını,

e) Emeklilik gözetim merkezi: 4632 sayılı Kanuna göre Kurum tarafından emeklilik gözetim merkezi olarak görevlendirilen tüzel kişiyi,

f) Fon: Emeklilik yatırım fonunu,

g) Kanun: 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununu,

ğ) Katılımcı: Emeklilik sözleşmesine göre ad ve hesabına şirket nezdinde bireysel emeklilik hesabı açılan gerçek kişiyi,

h) Katkı payı: Emeklilik sözleşmesine göre şirkete ödenen, giriş aidatı hariç, tasarrufa yönelik tutarı,

ı) Kurul: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

i) Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

j) Sözleşme: 4632 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında yapılan emeklilik sözleşmesini,

k) Şirket: 4632 sayılı Kanuna göre kurulmuş emeklilik şirketini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Kısmen Ödeme Başvurusu ve Halleri

Kısmen ödeme başvurusu

MADDE 5- (1) Kısmen ödeme hakkını en az beş yıl kullanmamış bir katılımcı, bu süre içinde, başvuru tarihi itibarıyla geçerli olan aylık brüt asgari ücret tutarının en az beş katı kadar katkı payı ödediği sözleşmesinden, bu Yönetmelikte belirlenen hal ve koşullarda birikiminin yüzde ellisine kadar olan tutarın kısmen ödenmesi için şirkete başvurabilir.

(2) Katılımcı, kısmen ödeme alma hakkını, kısmen ödeme tarihinden itibaren üç yıl içinde; emeklilik, vefat veya maluliyet halleri hariç, kısmen ödemeye konu sözleşmesini sistemden çıkış işlemi ile sonlandırmayacağına

dair taahhüt vermek şartıyla kullanılabilir. 7 nci madde kapsamında yapılacak başvurularda ise bu süre dört yıl olarak uygulanır.

(3) Şirket, kısmen ödeme hakkını kullanmak isteyen katılımcının başvurusunu yapabildiğini teminen kısmen ödeme talep formunu, şirketin internet sitesinde katılımcı adına oluşturulan güvenli sayfadan alabilmesi için gerekli altyapıyı hazırlar. Katılımcı, eksiksiz olarak doldurduğu kısmen ödeme talep formunu; imzalayarak posta yoluyla veya onaylayarak elektronik iletişim araçlarıyla şirkete ulaştırır. Şirket, kısmen ödeme talep formundaki bilgilerin bu Yönetmeliğe uygunluğunu emeklilik gözetim merkezi tarafından sağlanan altyapı üzerinden kontrol eder. Başvurunun bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaması durumunda, katılımcı, başvuru formunun şirkete ulaştığı tarihten itibaren üç iş günü içinde gerekçesiyle bilgilendirilir. Başvurunun kabul edilmesi durumunda ise başvuru formunun şirkete ulaştığı tarihten itibaren on iş günü içinde kısmen ödemeye konu tutar, şirket tarafından katılımcının belirttiği hesaba ödenir. Katılımcının eğitim amacıyla kısmen ödeme hakkını kullanması halinde ise bu tutar, 7 nci madde kapsamında, katılımcının yıllık gelir sigortası yaptıracağı sigorta veya emeklilik şirketine ödenir.

(4) Katılımcının kısmen ödeme ile talep ettiği tutar için satılması gerekli fon paylarına ilişkin son satım talimatının verildiği tarih, kısmen ödeme tarihi olarak kabul edilir.

(5) İşveren grup emeklilik sözleşmeleri, Kanunun ek 2 nci ve geçici 2 nci maddeleri kapsamında kurulan sözleşmelere istinaden düzenlenen sertifikalar ile üzerinde haciz veya rehin bulunan veya yürürlükte bulunan bir alacağın devri sözleşmesine konu olan sözleşmeler için kısmen ödeme başvurusunda bulunulamaz.

(6) İkinci fıkra kapsamında taahhüdü devam eden sözleşmeler veya bu sözleşmelerden kaynaklı alacaklar 9/11/2012 tarihli ve 28462 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmeliğin 26/C maddesi kapsamında devredilemez.

Evlilik veya konut alımı halinde kısmen ödeme

MADDE 6- (1) En az beş yıl yürürlükte olan bir sözleşmesi bulunan katılımcı, konut alımı veya evlenme hallerinde bu sözleşmesinden kısmen ödeme başvurusunda bulunabilir. Bu fıkrada sayılan hallerin her birinden, katılımcı bazında bir defaya mahsus olmak üzere kısmen ödeme hakkı kullanılabilir.

(2) Konut alımı için kısmen ödeme hakkından faydalanan katılımcı, başvuru tarihinden iki ay öncesine kadar veya kısmen ödeme tarihinden itibaren iki ay içinde aldığı konutun, kendi adına en az yüzde elli sahiplik payını gösteren kat mülkiyeti veya kat irtifakı kurulmuş tapu belgesinin bir nüshasını şirkete ibraz eder.

(3) Evlilik için kısmen ödeme hakkından faydalanan katılımcı, başvuru tarihinden önceki iki ay içinde veya kısmen ödeme tarihinden itibaren iki ay içinde evlendiğini gösteren e-Devlet üzerinden alınmış nüfus kayıt örneğinin bir nüshasını şirkete ibraz eder.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda sayılan belgelerin kısmen ödeme başvurusu esnasında ibraz edilmemesi durumunda, kısmen ödeme tutarının Devlet katkısı hesabındaki tutarın Kanunun ek 1 inci maddesinde belirtilen Devlet katkısı hesaplamasına esas teşkil eden oranına bölümünün aşan kısmı, ikinci ve üçüncü fıkralarda sayılan belgelerin kısmen ödeme tarihinden itibaren iki ay içinde ibraz edilmesi durumunda Devlet katkısı ödemesiyle birlikte ödenir.

Eğitim halinde kısmen ödeme

MADDE 7- (1) En az beş yıl yürürlükte olan bir sözleşmesi bulunan katılımcı, başvuru tarihinde yirmi bir yaşını aşmamış olmak koşuluyla Türkiye'de faaliyet gösteren üniversitelerin herhangi bir örgün eğitim lisans programına kayıtlı olması halinde bu sözleşmesinden kısmen ödeme başvurusunda bulunabilir. Bu madde kapsamında kısmen ödeme hakkı, katılımcı bazında bir defaya mahsus kullanılabilir.

(2) Eğitim için kısmen ödeme hakkından faydalanacak katılımcı, e-Devlet üzerinden alınmış öğrenci belgesinin bir nüshasını şirkete ibraz eder.

(3) Katılımcı, kısmen ödeme hakkından aylık, üç aylık veya yıllık ödemeli ve dört yıl süreli yıllık gelir sigortası ürünü almak suretiyle faydalanabilir. Sigorta veya emeklilik şirketlerince katılımcının beklentisine, yaşına, alacağı kısmen ödeme tutarına ve benzeri özelliklerine yönelik olarak hazırlanan yıllık gelir sigortası teklifleri, emeklilik gözetim merkezi aracılığıyla katılımcının tercihine sunulur.

(4) Katılımcının kısmen ödemeye konu birikimi, kısmen ödeme başvurusunun kabul edilmesinden itibaren en geç on iş günü içinde yıllık gelir sigortası poliçesi primi olarak katılımcının tercih ettiği sigorta veya emeklilik şirketine tek seferde ödenir.

Doğal afet halinde kısmen ödeme

MADDE 8- (1) Genel hayata etkili afet ilan edilen bölgelerde, afetten zarar gören katılımcılar, doğal afetin meydana geldiği tarihi müteakip altı ay içinde kısmen ödeme başvurusunda bulunabilir. Bu madde kapsamında katılımcı bazında bir defaya mahsus ve doğal afetin meydana geldiği tarihten önceki en son hesaplanan birikim tutarının yüzde ellisi ile sınırlı olmak üzere kısmen ödeme hakkı kullanılabilir.

(2) Bu madde kapsamında kısmen ödeme hakkından faydalanacak katılımcı, Kurum tarafından duyurulan belgenin bir nüshasını şirkete ibraz eder.

(3) Bu madde uyarınca yapılan başvurularda, 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen süre ve birikim sınırı şartları aranmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Devlet Katkısı ve Yaptırımlar

Devlet katkısı

MADDE 9- (1) Kısmen ödeme alan katılımcının, Devlet katkısı ödemesi yapılacağı tarihte ilgili sözleşmenin Devlet katkısı hesabında bulunan tutarla sınırlı olmak üzere hesabından;

a) 6 ncı madde kapsamındaki hallerde kısmen ödemeye konu tutarın yüzde yirmisi,

b) 7 nci ve 8 inci maddeler kapsamındaki hallerde kısmen ödemeye konu tutarın yüzde yirmi beşi, oranına karşılık gelen miktardaki fon payının satım talimatı verilir ve fon paylarının nakde dönüştüğü gün elde edilen nakit tutar Devlet katkısı hesabından çıkarılarak katılımcıya kısmen ödeme tutarı ile birlikte ödenir.

(2) Devlet katkısı;

a) Belge ibrazının başvuru sonrasında yapıldığı hallerde,

b) Eğitim halinde, katılımcının yıllık gelir sigortası sözleşmesinin sonlanmasını müteakip sözleşmenin yersiz kısmen ödemeye konu olmadığı belgelenmesi halinde,

belge ibraz tarihinden itibaren on iş günü içinde ödenir.

(3) Kısmen ödeme hakkı kapsamında katılımcıya fazla veya yersiz ödenen Devlet katkısı için Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin haksız Devlet katkısına dair 12 nci maddesi hükümleri kıyasen uygulanır.

Yersiz kısmen ödeme

MADDE 10- (1) Katılımcı;

a) 6 ncı maddede yer alan hâllerden birisi gerekçe gösterilerek gerçekleştirilen kısmen ödemedен sonra, aynı maddede belirtilen sürelerin sonunda, söz konusu hâllerin oluşmaması veya gerekli belgelerin ibraz edilmemesi,

b) 7 nci madde kapsamında gerçekleştirilen kısmen ödeme ile kurulan yıllık gelir sigortası sözleşmesinden ikraz kullanmadığına, sözleşmesini sonlandırmadığına veya sözleşmesinin dört yıllık süresini değiştirmediğine dair yıllık gelir sigortasının sona erdiği tarihi müteakip iki ay içinde belge ibraz etmemesi,

durumlarında kısmen ödeme hakkını kullanmış sayılır ve katılımcıya ödenen kısmen ödeme tutarı yersiz kısmen ödeme statüsünde kabul edilir.

(2) Şirket, katılımcıya ödenen kısmen ödeme tutarının yersiz kısmen ödeme statüsünde kabul edildiği tarihi müteakip bir ay içinde; katılımcının Devlet katkısı hesabındaki tutarla sınırlı olmak kaydıyla, yersiz kısmen ödeme statüsündeki tutarın Kanunun ek 1 inci maddesinde tanımlı Devlet katkısı hesaplamasına esas teşkil eden oranındaki tutarına karşılık gelen miktardaki fon payının satım talimatını verir ve fon paylarının nakde dönüştüğü gün elde edilen nakit tutarı, Devlet katkısı hesabından çıkararak Bakanlık hesabına öder. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlarda, Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin hak kazanılmayan Devlet katkısına dair 11 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sistemde kalma taahhüdünün yerine getirilmemesi

MADDE 11- (1) Şirket, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan taahhüdünü yerine getirmeyen katılımcıya kısmen ödeme hakkı kapsamında ödenen Devlet katkısı tutarını, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre katılımcıya ödenecek tutardan indirerek bağlı bulunduğu vergi dairesine öder. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlarda, Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin haksız Devlet katkısına dair 12 nci maddesi hükümleri kıyasen uygulanır.

(2) Şirket, 7 nci madde kapsamında kısmen ödeme hakkını kullanan ve 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan taahhüdünü yerine getirmeyen katılımcıya ödenen kısmen ödeme tutarının Kanunun ek 1 inci maddesinde tanımlı Devlet katkısı hesaplamasına esas teşkil eden oranına karşılık gelen kısmı, katılımcıya ödenecek tutardan indirerek Bakanlık hesabına öder. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlarda, Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmeliğin hak kazanılmayan Devlet katkısına dair 11 inci maddesi hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Emeklilik gözetim merkezinin görev ve sorumlulukları

MADDE 12- (1) Emeklilik gözetim merkezi, şirketlerce kısmen ödemeye konu kontrollerin yapılabilmesi amacıyla, katılımcı bazında;

- a) Kısmen ödeme hakkının kullanılma gerekçesi ve tarihini,
- b) Kısmen ödemeye konu birikim ve Devlet katkısı tutarlarını,
- c) Bir önceki kısmen ödeme tarihinden itibaren yatırılan katkı payı tutarını,
- ç) Sözleşme üzerinde taahhüt bulunma durumunu,

takip eder ve şirketlerin bu bilgileri sorgulayabileceği bir altyapı sağlar. Bu bilgilere Kurumun uygun göreceği diğer bilgiler eklenebilir.

(2) Emeklilik gözetim merkezi, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddelerdeki kısmen ödeme gerekçeleri ile yıllık gelir sigortası sözleşmesinin yersiz kısmen ödemeye konu olmadığına şirketlerce kontrolünün sağlanabilmesi amacıyla Kurumun uygun görüşü ile diğer kurumlarla protokol yapmaya ve sigorta veya emeklilik şirketlerine sorgulama altyapısı sağlamaya yetkilidir.

(3) Yıllık gelir sigortasını tercih eden katılımcılar için katılımcının beklentisine, yaşına, alacağı kısmen ödeme tutarına ve benzeri özelliklerine göre sigorta veya emeklilik şirketleri tarafından hazırlanan dört yıl süreli yıllık gelir sigortası teklifleri, emeklilik gözetim merkezi aracılığıyla katılımcıların tercihine sunulur.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.